

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy óra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM.

Szerdán temetik IV. Károly királyt

Funchal, április 4. (Havas). Károly király temetésének napját április 5-ében állapították meg.

Madrid, ápr. 4. Alfonz spanyol király Zita királynénak felajánlotta, hogy családjával együtt San Sebastianba költözzék. A spanyol király egyúttal minden mértékadó tényezővel érintkezésbe lépett, hogy gondoskodjanak a királyi család eltartásáról és tegyék lehetővé állandó tartózkodásukat oly helyen, amelyet Zita királyné szabadon önmaga választ.

Bécs, ápr. 4. Itteni legitimista körökben úgy tudják, hogy Károly király eredeti végrendelete, amelyet az olasz frontra való menetele előtt készített, valamint a múlt év őszén

Sopronban készített pótvégrendelet a Münchenben tartózkodó Mária Jozefa főhercegnőnél van. Ezeket a végrendeleteket holnap fogják felbontani az elhunyt király anyja, valamint öccse, Miksa főherceg, továbbá Schager Albin dr és egy müncheni ügyvéd jelenlétében. Ezeket a rendeleteket kivül azonban Károly még egy okmányt hagyott hátra, amelyben végrendeletének bizonyos pontjait módosította. Ez a harmadik végrendelet Funchalban van. Miksa főherceg szerdán elutazik, hogy a felbontásnál jelen legyen.

Hága, április 4. Károly király halálának híre Vilmos excsászárra lesújtó hatással volt. Az ex császár Zita királynénak táviratot küldött, amelyben részvétét fejezte ki.

Hivatalos gyászmise az elhunyt királyért

Budapest, ápr. 4. A koronázó Mátyás templomban ma délelőtt 10 órakor IV. Károly király lelki üdvéért hivatalos ünnepi szentmise adoztat volt. A szentmisét Csernoch János hercegprímás pontifikálta fényes papi segédlettel.

A szentmise befejeztével a templom középi hajójában felállított katafalkán — amelyet a koronázási jelvények, a magyar királyi korona, az osztrák császári korona, a cseh királyi korona, az osztrák főhercegi korona, a marsallbot, a tábornoki főveg, a Szent István és Lipót, valamint a Vas Koronarend szallagjai díszítettek — megkezdődött az abszolúció szertartása.

A főhajóban volt felállítva a gyászkatalfak, amelynél kétoldalt a magyar királyi testőrség tagjai állottak sorfalat.

A Kormányzó koszoruján fekete szallagon a következő felirat volt:

„Magyarország Kormányzója Ö császári és királyi Felsége IV. Károly emlékének.”

A kormány koszoruján nemzeti színű szallagon a következő felirat volt:

„IV. Károly Ö császári és királyi Felsége emlékének a magyar nemzet.”

10 órakor érkezett meg Horthy Miklós kormányzó és neje Magasházy László szárnysegéd őrnagy kíséretében. Azután sorban érkeztek meg József főherceg, József Ferenc főherceg, Augusztina, Zsófia, Izabella és Gabriella főhercegnők, majd a kormány tagjai

Bethlen István gróf miniszterelnök vezetésével, továbbá a főváros képviselőjében Sipőcz Jenő fő és Folkusházy Lajos alpolgármester, Nagy Pál gyalogsági tábornok honvéd főparancsnok vezetésével számos katonai előkelőség volt jelen.

Bethlen István grófné a Kálvin-téri református templomban tartott gyászistentiszteleten vett részt.

Berlin, ápr. 4. A berlini lapok, amelyek Károly király halála az állapotának reménytelenségéről szóló hírek után nem ért meglepetésszerűen, nekrológjaikat már előzőleg elkészítették. Mindazonáltal ezek nem igen terjedelmesek és általában kiméletlenül ridegek.

Bécs, ápr. 4. Bécsi diplomáciai körök értesülése szerint a kisanthant lépéseket fog tenni a magyar kormány a közölni fogja, hogy Károly király halála nem változtatott semmit a kisanthant azon felfogásán, hogy a Habsburg-család egy tagja sem kerülhet a magyar trónra. A kisanthant élénk figyelemmel fogja kísérni a magyar legitimisták működését.

Hága, április 4. Londonból jelentik, hogy nemcsak az angol, hanem a francia kormány is a legerélyesebben szembe fog szállni a Habsburgok restaurációjával és azzal, hogy a magyar monarchisták Ottó főherceget akarják királlyá proklamálni, rövid időn belül újabb határozott tilalmat szándékoznak kiadni a Habsburg család valamelyik tagjának a trónra való ültetése ellen.

A kormány nem teljesítheti a jóvátételi követeléseket

Megfelelő kölcsön nélkül nem vállalja a jóvátételt

Budapest, ápr. 4. A magyar kormány március 30-án adta át választát a jóvátételi bizottságnak jegyzékére, amelyben Magyarországtól sürgős előlegképen meghatározott mennyiségű élőállat kiszolgáltatását igényelte.

A kormány válaszijegyzékében mindenekelőtt utalt arra, hogy a jóvátételi bizottság határozatáról a legnagyobb meglepetéssel értesült, mert a trianoni békeszerződés 8-ik része 4-ik függelékének 6. §-ában foglalt kifejezett rendelkezés értelmében a szövetséges és társult hatalmak részéről a hadműveletek következtében elhajtott, vagy kipusztított állatállomány pótlására élőállatoknak sürgős előleg címén való kiszolgáltatását csupán közvetlenül a békeszerződés életbeléptetése után lehet Ma-

gyarországtól igényelni és az igény végrehajtására a békeszerződés életbeléptetésétől számított három hónapon belül kerülhet sor.

A békeszerződésben kitűzött ez a határidő már régen letelt, amivel a békeszerződésre vonatkozó rendelkezések is tárgytalanokká váltak.

A kormány tehát jogosan volt abban a meggyőződésben, hogy a jóvátételi bizottság ilyen követelést már nem fog támasztani. Ettől eltekintve a szövetséges és társult hatalmak meggyőződtek arról, hogy Magyarország erőforrásai elégtelenek jóvátétel teljesítésére, s egy a békeszerződésben, mint az ezzel kapcsolatos jegyzékbe kilátásba helyezték, hogy Magyarország tényleges helyzetére tekintettel lesznek.

Az ország gazdasági állapota napról-napra rosszabbodik. A zsoldos hadsereg toborzása, amelyet a békeszerződés folytán kell végrehajtani, egy milliárd korona megterhelést jelent. A pécsi bányából Jugoszláviának szállított szénmennyiség évi értéke 600 milliót tesz ki és nem lévén szén az országban, az így átadott szénmennyiség a külföldről pótlandó. Külkereskedelmi mérlegünk az 1921 ik év első kilenc hónapjában 16 milliárd deficitet tüntet fel, bár mindennemű luxuscikk teljesen el van tiltva. A költségvetési hiány más uton nem lévén fedezhető, papírpénz kibocsátása szükséges. Ezt a kétségbeejtő gazdasági és pénzügyi helyzetet fejezi ki a korona folyton hanyatló arfolyama.

Az igényelt állatok beszerzése csak készpénz fizetés ellenében történhetik. Az erre fordítandó közel egy milliárd korona költség ismét csak papírpénz kibocsátásával volna fedezhető. Az ország meglévő állatállománya elengedhetetlenül szükséges a mezőgazdasági termeléshez és így állatimport válnék szükségessé, a leadásra kerülő mennyiség pótlására. Mindez kétségtelenül újból rontaná a magyar korona értékét. Ily módon az igényelt állatállományok kiszolgáltatása katasztrófális következményekkel járna az egész magyar közgazdasági életre, ugyanakkor, amikor a szövetséges és társult hatalmak a genovai konferencia rendezésében kifejezésre jutó törekvéseikkel már maguk is az európai pénzügyi helyzet rendezését szorgalmazzák. Ily reparációs szolgáltatások mellett nagyon kétségessé válhatnak, hogy az ország a korábbi években felszaporított külföldi tartozásait tudja-e majd fedezni. Mindezeknek mérlegelése alapján a magyar kormány nincsen abban a helyzetben, hogy az állatállomány kiszolgáltatása iránt támasztott igény teljesítésének lehetőségét elismerje. Mindazonáltal a kormány vállalná a jóvátételi bizottság követelésének a teljesítését abban az esetben, ha a szövetséges és társult hatalmak segítségére jönnének Magyarországnak abban, hogy a jelzett végzetes következmények elháríthatók legyenek és az országnak megfelelő kölcsönt boosátának rendelkezésére.

A jegyzékhez a pénzügyi helyzetről szóló emlékirat volt csatolva.

Az egység felé

Már tegnap este megtörténtek a kezdeményező lépések abban az irányban, hogy azok a politikusok, akik egymással szemben állottak eddig, ezentul egymás mellett haladva szolgálják a nemzet és az ország ügyét. Abban mindenki egyetért, hogy a végsőkig felajzott feszültség, amely politikai életünkben immár évek óta tart, csak az ország kárára van.

Alább adjuk néhány vezető politikusoknak nyilatkozatát, amelyből megállapítható, hogy a pártközi béke megteremtésének szüksége tekintetében nézeteltérés nem forog fenn.

Ernszt Sándor a pártközi béke kérdéséről így nyilatkozott:

— Ha nem sikerül enyhülést teremteni a pártok között, akkor az ország a legszomorubb napok elé megy. Attól kell tartani, hogy az októberi események ismétlődnek meg Magyarországon.

Wolff Károly is azt vallja, hogy megvan adva a lehetőség annak, hogy a pártközi béke megteremtessék. Életszükségletünk, hogy a magyarság hagyjon fel a pártharcok gyűlö-

ködő politikájával és a királykérdésben találja meg a megfelelő megoldási lehetőséget, amelylyel feltámadásukat és létünket biztosíthatjuk.

Haller István a következőket mondta: — Azt hiszem, hogy meg van a hajlandóság a politika vezetői között arra, hogy megkeressék az éles ellentétek kiegyenlítésének útját. Senki a béke elől nem zárkozhatik el, akinek becsületos szándéka van. Nincsen arról szó, hogy egyes politikusok elveiket feladják, mert hiszen a katasztrófális események olyan helyzetet teremtettek, amely egy platformra terelte azokat, akik nyíltan vagy burkoltan tudvalevően egy cél szolgálatában dolgoztak.

A királykérdés nem aktuális

Gömbös Gyula: — Csak hallomásból értesültem ezekről a tárgyalásokról. *Mi mindenesetre az egység nevében indulunk a választási kampányba és az az álláspontunk, hogy az ország közvéleményének egységét nem szabad nem aktuális kérdések előtérbe tolásával megbolygatni.* Hiszen erre az egységre külpolitikai okokból is nagy szükségünk van.

Természetesen az ugynevezett orthodox legitimizmussal szemben nem helyezkedhetünk az engedékenység álláspontjára. A platform, amely egyedül lehetséges, csak az lehet, hogy a királykérdés ma sem aktuális, mert azt propaganda céljaira használják fel, mint ahogy azt a legitimisták tették. A deklaráció és proklamáció már külpolitikai szempontból is elhibázott, nem opportunus cselekedetek voltak. Ma a külpolitikai helyzet az, hogy a magunk jószántából senkit ide királynak nem hozhatunk.

Én csak egyéni nézetemet fejezem ki akkor, amikor azt mondom, hogy a királykérdésben akkor kell döntenünk, amikor a kezdeményező lépéseket mi tehetjük meg. Azt gondolom azonban, hogy bel- és külpolitikai szempontból ez jelenleg teljesen lehetetlen, mert a nagyhatalmak ezt a kérdést mindenesetre meg fogják beszélni.

A liberális ellenzék passzivitásba akar menni, *Andrássy* azonban nem. Maga *Apponyi* Albert gróf is ellene van a passzivitásnak és erről a kérdéstről a következőket mondta:

— Semmit sem tudok arról, hogy egy ilyen irányú mozgalom volna, vagy van folyamatban. Őszintén bevallom, nem is tudom ennek indoklását belátni.

Gyászistentiszteletek a királyért

A soktornyú város templomainak harangjai tegnap komoran jelentették IV. Károly temetésének napját. A templomokban ünnepi gyászistentiszteletekre harangoztak. Délután 9 órakor Debrecen református társadalmá a Kistemplomban gyűlt össze, hogy megadja Magyarország utolsó királyának a végtisztességet. Az istentiszteleten a katonai és polgári társadalom színe-java ott volt. Jelenvoltak a városi és megyei tisztikar. *Miskolczy* Lajos főispán, *Csóka* Sámuel h. polgármester és *Pákozdy* Sándor alispán vezetésével. Az Egyetem *Sass* Béla rektor vezetésével, a hadsereg *Szentgyörgyi* Lajos tábornok vezetése alatt s még igen sokan. *Szele* György magas szárnyalású imája után felhangzottak a fenséges „Te benned biztunk eleitől fogva” mélabus akkordjai.

A Szent-Anna-utcai plébániai templomban délután 10 órakor dr. *Lindenberger* János pápai prelátus, püspöki helynök hét papság korporsós ünnepi rekviemet celebrált. Az ünnepélyes rekviemen jelen voltak a polgári és katonai hatóságok fejei és oly nagyszámu közönség, hogy befogadására a templom szűknek bizonyult.

A rekviem alatt a Szent László Dalegyelet énekelt gyászdalokat. A mise végén felhangzott a hívek ajkán a *Libera* című gyászdal, melyet a *Requiescat in pace!* fejezett be. A közönség a Hymnus fenséges hangjai mellett oszlott szét.

Az evangélikusok imaházát vasárnap délután töltötte meg a hívők serege. *Farkas* Győző lelkész megkapó beszédben adott kifejezést a nemzet gyászának.

Magyarország a genovai értekezleten

Az orosz delegáció tárgyalásai Berlinben

Budapest, ápr. 4. A genovai konferenciára, mint kormány megbízottak *Bethlen* István gróf miniszterelnök, *Bánffy* Miklós gróf külügyminiszter és *Teleszky* János volt pénzügyminiszter utaznak.

A konferenciára, mint szakértőket a kormány a következőket delegálta: *Valkó* Lajos pénzügyi államtitkár, *Scitovszky* Tibor és gróf *Khuen-Hédervy* Sándor.

A magyar delegáció, amelyet *Bethlen* István gróf miniszterelnök vezet, április 7 én reggel indul el Budapestről és április 9 én érkezik Genovába.

Páris, apr. 4. A kamarában elfogadott napirend így szól: A kamara helyesli a kormány nyilatkozatát és megbizik abban, hogy a kormány a genovai konferencián megóvja Franciaország jogait és érdekeit ezekkel a feltételekkel és ezeknek a garanciáknak segítségével, amelyek a francia kormány memorandumában szerepelnek. A kamara elutasít minden pótló javaslatot és áttér a napirendre.

Bécs, április 4. *Csicserin* és *Litvinov* tegnap délelőtt tárgyalt *Wirth* birodalmi kancellárral. Utána *Rathenau*, a szovjet küldöttség vezető tagjait villásreggeli látta vendégül, amelyen *Rakovszky* és *Radek* is résztvettek, ugyszintén a német politikai és ipari, valamint a kereskedelmi élet számos előkelősége. A tárgyalások ma délután vettek érdekesebb fordulatot, amikor *Krassin* is Berlinbe érkezett és az ő bevonásával a politikai kérdésekről áttértek a gazdasági kérdések megvitatására.

Az orosz szovjet küldöttséget az orosz titkos rendőrök egész csapata kíséri, hogy a küldöttség tagjainak személyi biztonságát megóvják.

Róma, április 4. *Schanzer* külügyminiszter fogadta ma *Thomast*, a nemzetközi munkahivatal titkárát, hogy előzetesen megbeszéljék a munkahivatal közreműködését a genovai konferencián. *Schanzer* külügyminiszter szerdán utazik el Genovába, *Facta* miniszterelnök azonban csak szombaton indul utnak.

Hat halottja van az erzsébetvárosi robbanásnak

A fűtőtestnél helyezték el a pokolgépet

Budapest, április 4. A főkapitányság még az éjszaka folyamán berendelte az összes detektíveket szolgálattételre, akik azonnal autóba, kocsiba ülve elszéledtek a városba és hozzáláttak a nyomozáshoz. Még az éjszaka mintegy 60 egyént állítottak elő, majdnem valamennyien az Erzsébetvárosi Kör személyzetéből valók voltak, akiknek kihallgatását azonnal megkezdték.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a kör helyiségében a tegnapi nap folyamán két szerelő dolgozott, akik este 6 óra után távoztak el a kör helyiségéből. A két szerelőt még az éj folyamán előállította a rendőrség, mert az volt a gyanu, hogy részük van a pokolgép elhelyezésében.

Később a gyanu más irányba terelődött. Ugyancsak őrizetbe vette a rendőrség a Kör portását és a felszolgáló pincérek egy részét, továbbá őrizetbe vettek 5 olyan egyént ezen kívül, akik egyáltalában nem tartoztak a személyzetéhez, de gyanus viselkedésük arra enged következtetni, hogy talán mégis tudtak a merénylők szándékáról.

Letartóztatott a rendőrség egy pincért, aki közvetlenül a merénylet előtt távozott el a Kör helyiségéből és közben olyan feltűnően viselkedett, hogy alapos gyanu merült fel ellene, hogy egyik tettese a merényletnek.

Ma hajnalta a pokolgépes merénylet hatodik áldozatát is követelt magának. *Pesti* Alfréd, a Petőfi-nyomdávaltal tulajdonosa a robbanásnál alsó lábszántörést szenvedett. A Pajor-szanatóriumba vitték és ott a lábát amputálták, de a nagy vérvesztesség következtében nem bírta ki az operációt és rövid idő múlva kiszendvedt.

A nyomozás nem derítette ki, hogy voltaképpen hol volt elhelyezve a bomba. Némelyek úgy sejtik, hogy a világító udvaron át a fűtőkészülék mélyedésébe helyezték el, de nincs kizárva az sem, hogy a teremben a fűtőtest alatt történt a bomba elhelyezése.

Budapest, április 4. A rendőrség a legnagyobb eréllyel folytatja a nyomozást a robbanás okozói után, de eddig semmi olyan adat nem került birtokába, amelyből a tettesek kilétére következtetni lehetne.

Kuricsanszky József dr soros vizsgálóbíró tegnap az esti helyszíni szemle alkalmából a kihallgatott szakértők véleménye alapján kétségtelenül megállapította, hogy a bomba a teremben a fűtőtest alatt volt elhelyezve. Bizonyítja ezt az is, hogy a fűtőtesttel szemben levő hatalmas ablakok kitörték, míg a lithofablakok épségben maradtak.

Enyedy Róbert dr soros vizsgálóbíró szálta ma ki a helyszínrre és különösen a roncsokat vizsgálják meg a gépész szakértőkkel a célból, hogy nem volna-e azok között olyan bűnjel található, amely segítségével a nyomozást tovább lehetne folytatni.

Budapest, április 4. *Bethlen* István gróf miniszterelnök a tegnapi pokolgépes merényléről a következőket mondotta:

— A kormány mélyen fájlatja a történeteket, amelyek a magyar közéletben eddig soha nem fordultak elő és amelyeknek a jövőben semmi szín alatt sem szabad előfordulniok. A kormány a legszigorubb intézkedéseket teszi meg, hogy a bűnöket feltétlenül ki nyomozzák. A kormány eddig is megtette és a jövőben is meg fogja tenni az ilyen izgatásokkal szemben kötelességét.

Budapest, apr. 4. Reggel 9 órakor megjelent a helyszínen *Köszö* István dr belügyi államtitkár, aki munkatársunk előtt a következőket mondotta:

— A borzalmas események megdöbbenést váltottak ki belőlem is. A kormány erőlyen kézzel akar és tud ebben az ügyben eljárni. A helyszíni bizottságnak reggel 9 órakor kellett volna megjelennie, de amint értesülök, a helyszíni szemlét csak 10 órakor fogják megtartani.

Budapest, apr. 4. Az Erzsébetvárosi Kör helyiségében tartott helyszíni szemle után *Horváth* Antal rendőrfőtanácsos a helyzetet a következőkben ismertette: A mai kihallgatásoknak mindenesetre megvan az az eredménye, miszerint kiderült, hogy a tetteseknek a helyszínről való menekülése tisztára képzeltetés. Az eddigi adatok szerint már valószínűleg a kora esti órákban helyezték el a bombát s esetleg talán még korábban, de hogy miképpen sikerült ezt nekik feltűnés nélkül végrehajtaniok, még el sem képzelhető. Mindenesetre kijelenthetem, hogy pozitív eredmény eddig még a nyomozásban nincs. Egyetlen egy előállítás sem történt. Erre vonatkozó híresztelések nem felelnek meg a valóságnak. Előállítás nem is történhetett, mert nincs pozitív nyom, amelyből a tettesek kilétére lehetne következtetni.

— **Szécheny** pása meghalt. Budapestről jelentik: A budapesti tűzoltó főparancsnokság a mai napon *Konstantinápolyból* egy táviratot kapott, amely szerint gróf *Széchenyi* Ödön török basa, török gyalogsági tábornok a konstantinápolyi tűzoltó ezred parancsnoka, hajós kapitány március 24-én 82 éves korában meghalt. — Gróf *Széchenyi* Ödön 1876-ban ment Törökországba az akkori szultán meghívására és az ottani tűzoltóság megalakításában vezető szerepet vitt. Nagy szerepe volt a budapesti tűzoltóság megalakításában is. Halála a budapesti tűzoltóság körében mély részvétet váltott ki. Halálát három gyermek gyászolja.

— **Bezárt iskola.** A polgármester-helyettes tegnap a kanyaró járvány nagyobb mérvű fellépése következtében a Mester-utcai iskolát április 20-ig terjedő időre bezáratta.

Lelkiismeretlenség

Egy robbanás dőreje rázkódtatta meg Budapest esti csöndjét. Egy társaskör, mely néhány politikust várt vendége gyanánt, az erőszakos kör terme vált véres színhelyévé annak a merényletnek, melynek tetteseit teljes apparátusával nyomozza az államrendőrség.

Megdöbentő és mélyen elszomorító el-fajulása a politikai harcnak már az is, amit e borzalmas esetet megelőzőleg tapasztaltunk. Amikor a szemben álló ellenfelek csupán érveket szegeztek egymásnak, mintha a régmúlt és soha vissza nem térő nyugodalmas idők emléke lenne. Az elvek harcát idővel a személyeskedés váltotta fel. A sötét gyanúsítások, a politikai ellenfél gyöngéinek kikutatása, multjának feltárása, magánügyeinek a nyilvánosság elé hurcolása mindennapos fegyverré vált. Nem átalított már behatolni a családi szentélybe sem, csak hogy az ellenfélnek ártsanak és őt lehetetlenné tegyék. Aki nem győzte érveivel a vitát, az elővette a legnemtelenebb fegyvereket is, hogy ellenfelét megsebezhesse és leterithesse.

Számítalanszor emeltük fel a szavunkat a nemzetgyűlés ellenzékének manővére ellen, mellyel kimondhatatlan károkat okozott az országának az által, hogy jelentéktelen eseteket felfújt, a nemzetgyűlésen elferdítve, megnagyítva és kiszínezve adott elő, csak azért, hogy ártson annak az alkotmányos rendnek és az ezt képviselő és védő kormányoknak, melynek megdöntésére tört. A figyelmeztetés nem használt, bár jól láthatták, hogy ellenségeink és első sorban a kisanant malmára hajtják a vizot, mert hiszen minden mese, amit a "fehér terrortól" az országházban elmondottak, újabb és újabb, "legautentikusabb" bizonyítékul szolgált ellenségeink kezében arra, hogy náluk nincs jogrend, nincs élet- és vagyonbiztonság, amiből ők odakünn szívesen vonták le azt a következtetést, hogy Európa békéjének érdeke azt kívánja, hogy mi minél gyengébbek legyünk, mert úgy leszünk annál kevésbé veszedelmesekek.

Ebben a beállításban kell szemlélnünk ezt a legutóbbi döbbenetes sajnálatos esetet is. Magyar ember alattomosan, törrel, bombával, méreggel nem támad ellenfelére. Lélekben keresztényen, istenfélő ember nem vetemedhetik ilyen szörnyű bűnre, ilyen tömegpusztításra, mely ártatlan családokat borít gyászba és amely bűncselekmény kimondhatatlan kárára van az országnak, mert alkalmat nyújt külső és belső ellenségeinknek arra, hogy kétségbe vonják jogunkat az élethez.

Ezt a bűncselekményt olyanok követték el, akik ellenségei minden rendnek, jognak, konszolidációnak. Se nem kereszténynek, se nem magyar hazafiak.

Ezek előre bocsátásával tiltakoznunk kell a liberális sajtó egyrészenek lelkiismeretlen beállítása ellen, mely nem átalítja ezt a sajnálatos szerencsétlen esetet is kortesfegyver gyanánt használni és kapcsolatba hozni a választási kampánnyal. A fennálló alkotmányos rend és a keresztényen "kurzus", a "Világ", a szabadkőműves páholyok hivatalos lapja, alig burkoltan a kormányt tévén felelőssé a merényletért, azt kívánja, hogy ezek után az ellenzék hagyjon fel a választási küzdelemmel és lépjen passzivitásba. Itt ismét ugyanez a lelkiismeretlenség nyilvánul meg, mely a világ figyelmét akarja minél hatásosabban az esetre felhívni, nem törődve az ebből ránk háruló veszedelmekkel és hátrányokkal; ugyanaz a lelkiismeretlenség, mellyel pogromról és fehér terrortól üvöltött egy egész, összetanult faji sajtó, Moszkvától Newyorkig, ha a Rombach-utcán vagy a Pásti-közben a tyukszemére léptek egy hitsorsosnak.

Vándorkiállítás a környéken. A Műpártoló Egyesület égisze alatt 16 debreceni festő a közeljövőben vándorkiállítást fog rendezni a környéki városokban, így Nyiregyházán, Hajduszoboszlón, Bősörményben. A vándorkiállítást megelőzőleg propaganda előadás lesz, amelyen szerepelni fognak Istvánffy Gyula festőművész, Istvánffy Lukács Julia, a Csokonai-színház tagja és Páricsy Pál hegedűművész.

A magyarság jogai

Szombathely, április 4. Hosszas előkészület után Hainisch dr., az osztrák köztársaság elnöke és Schöber szövetségi kancellár meglátogatták az elrabolt vasmezei területeket. A látogatást nagy katonai és rendőri előkészületek előzték meg. A községek szigorú parancsot kaptak arra, hogy a magasrangú vendégeket meleg ünneplésben részesítsék. Az ismertebb magyar érzelmű polgárokat felügyelet alá helyezték.

A látogatás szombaton történt meglehetősen tartózkodó fogadás mellett. A megszólalók egyedül Felsőölvön tudtak felállítani egy kezdetleges diadalpultot. Pinkafő és Felsőőr közönsége *közömbösen fogadta őket*. Felsőövről a felekezetek lelkészeit rendelték ki az üdvözlésekre.

Mind a három lelkész a magyarság jogait hangoztatta és figyelmeztette az osztrák államférfiakat, hogy a saint-germaini békeszerződésben biztosított kisebbségi jogokhoz ragaszkodnak.

Hainisch ígéretet tett a jogok respektálására. A felsőöri kaszinóban ezután uzsonnát rendeztek, amelyen azonban a helyi intelligencia nem jelent meg. Hasonló fogadásban volt részük a látogatóknak Nagyszentmihályon és Rohonczen is.

NAPIREND

Szerda 1922 április 5

Prot.: Vince. Kath.: Vince.

Közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

Kollegiumi Könyvtár nyitva d. e. 9-12-ig. d. u. 3-5-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órai kezdettel: "Drótos tót".

A mezőgazdasági bizottság ülése d. e. 10 órakor.

A közigazgatási bizottság ülése d. u. 3 órakor a városházban.

A Népszerű Főiskolán előadást tartanak Benedek László és szentpéteri Kun Béla egyetemi tanárok d. u. 5 és 6 órakor a kollégiumban.

Szántó Tivadar zongoraművész hangversenye este 8 órakor az Arany Bika mozgóban.

NAPI HIREK

A közigazgatási bizottság ülése. Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután 3 órakor Miskolc Lajos főispán elnöklete alatt ülést tart. Az ülésen Debrecen város március havi viszonyairól szóló jelentéseket tárgyalják le. Érdekesnek ígérkezik a rendőrfőkapitány jelentése, melyben valószínűleg szó lesz a Balla-féle botrányba fútt gyűlésről.

A választói névjegyzék összeállítása. Valóságos vásári élénkség van már napok óta a városi közgyűlési teremben. Ugyanis az összeíró küldöttségek most dolgozzák fel a választóközönség által kiállított és benyújtott összeíró lapokat, amelyek alapján állítják össze a választók névjegyzékét. A munkálatoknál ott tartózkodik dr. Balla Bertalan aljegyző, aki az egyes küldöttségeknek, ha szükséges, magyarázatokkal szolgál. A névjegyzéknek még egy negyede készült el tegnapig, úgyhogy a munka a héten még eltart. A névjegyzéknek különben csak e hó 9-re kell elkészülni.

Hitelesítő közgyűlés. Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor Miskolc Lajos főispán elnöklete alatt közgyűlést tartott. A közgyűlésen a mult közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

Elmarad a Kaszinó közgyűlése. A debreceni Kaszinó elnöksége közli, hogy az április 8-ra hirdetett közgyűlés elmarad. A közgyűlés megtartásának idejéről a tagokat később értesíti.

A főreáliskola Petőfi önképzőköre. Az országos gyász miatt elmaradt előadását ma, szerdán d. u. 5 órakor tartja meg az iskolában. Jegyek a pénztárnál kaphatók. Belépő jegy: 10 K. diákjegy 3 K.

A népszerű főiskolai tanfolyam ma délután 5 órakor Dr. Benedek László orvosprofesszor kezdi meg nagyon érdekes előadását az elmebetegség gyógyításának történetéről. Utána Dr. Sz. Kun Béla befejezi nagyon aktuális és általános érdekességű előadását az elszakított magyar egyházakról.

Az Evang. Filléregylet az egyházi vegyeskar közreműködésével az evang. templomban (Miklós-utca) április 9-én, vasárnap délután 5 órakor Vallásos-estét tart az alábbi műsorral: 1. Szott Klára: "Óh nagy Isten". Énekli a vegyeskar Elefánty Sándor karnagy vezetésével. 2. Ünnepi beszéd: Tartja: Farkas Győző evang. lelkész ur. 3. Ritter: "Hajolj le Uram, hozzám" Énekli: Dr. Uffalussy Gézáné. Orgonán kíséri: Diczig Alajos ur. 4. a) Lukács Laura: "Husvét előtt". b) Tóth István: "Virágvasárnap-i ima". Szavalja: Lakner Lili urleány. 5. Haydn: "Krisztus a keresztfán". Vonósnyegyes, Előadják: Neubauer Jolán, Medgyesi Pál, Dr. Szeremley Béla, Dr. Tankó Béla. 6. Szügyi József: "Esti dal." Énekli a vegyeskar. Beléptidij a műsorral együtt 20 korona. Az est tisztá jövedelmét az Evang. Filléregylet jótékony célra fordítja. A Filléregylet elnöksége ezúton is kér mindenkit, aki még nem tagja az egyletnek, lépjen be alapító, pártoló vagy rendes tagnak. Jelentkezés a lelkészi hivatalban. Jegyek kaphatók: Springer üzletében és a lelkészi hivatalban.

Felhívás. A nemzetgyűlési képviselő-választó névjegyzékének elkészítéséhez leírók felvételnek. Csakis székelyországi (nők is) jelentkezzenek a mai nap folyamán a hivatalos órák alatt d. e. 8-12 ig, d. u. 3-5-ig a vármegyeházán az irodai igazgatónál, 32. szoba. Díjazás 1000 név leírása után 200 korona.

Elhunyt ügyvéd. Április elsején hunyt el Hajdudorogon dr. Szervánszky Imre ügyvéd, Hajdudorog község, a Hajdudorogi Néptanárszék-pénztár és a Hajdudorogi Hitelbank r. t. ügyésze 53 éves korában. A köztisztviselői álló ügyvédek hétfőn délután temették el Hajdudorogon igen nagy részvét mellett. Özvegyén és nevelt lányán kívül kiterjedt rokonsága gyászolja.

A Bucsei-telek bérlete. Szombaton újra árverés lesz a városi háznál. Ez alkalommal a Bucsei telek nevű hortobágyi 200 holdas legelőbirtok kerül haszonbérleti árverés alá. Az árverés iránt meglehetősen érdeklődés nyilvánul a gazdaközönség körében.

Hirtelen halál az utcán. Szabó Andrásné Diószegi-ut 10. szám alatti lakos tegnap délelőtt a Kossuth-utcai villamossal hazafelé igyekezett. A dohánygyárnál leszállt, hogy gyalog folytassa útját. Alig ment pár lépést, mikor hirtelen összeesett. A közelben állomásozó rendőr azonnal értesítette a mentőket, akik pár perc alatt a helyszínen voltak, de már nem segíthettek az asszonyon, mert az időközben kiszervezett. Halálát agyvérzés okozta.

Loplak s a lopott holmival fizettek. Vakmerő tolvaj állott tegnap délelőtt a kir. törvényszék Visky Sándor elnöklete alatt működő büntetőtanácsa előtt. Szatmári József 22 éves földműves társával, Nagy Sándorral együtt igen sok betöréssel lopást követett el; több mint 40 ezer korona értékű fehérneműt haráncolt össze pár nap alatt betöréssel lopásból. A fehérneműk egyrészt eladták, másrészt pedig költséges passzióik fedezésére használták fel. Így megtették, hogy több éjjeli mulatóba beállították, ott nagy dárjót csaptak s a mulatság végén a lopott ruhákkal fizettek. A mulató női alkalmazottait is a lopott ruhákkal fizették ki. Tegnap vont a felelősségre a törvényszék Szatmárt s az orgazdákat. Szatmárt másfél évi börtönbüntetéssel sújtották, az orgazdákat kisebb-nagyobb pénzbüntetést kaptak. Az ítélet jogerős.

Szántó Tivadar az egész világ zeneértői által körülrajongott zongoraművész egyet- len hangversenye szerdán, 5-én este 8 órakor a volt Arany Bika mozgószínházban. Műsor: 1. Liszt: Legenda (Szt. Ferenc atka a tengeren). 2. Beethoven: Szonata Op. 26. 3. Chopin: a) Mazurka a moll, b) Walzer cis. 4. Szántó Tivadar: a) Két moll, c) 2 étüd. 4. Szántó Tivadar: a) Két japán darab, b) Etude orientale No. 1. (oktá- vok csak fekete billentyűk). 5. Brahms: Változatok egy Paganini téma fölött.

Bemutató a Modern Kabarében. Pom-pásan átalakított helyiségben, pazar áldozatkészséggel összeállított műsorral nyitja meg a Modern Kabaré igazgatósága népszerű színpadát (Petőfi-tér 9.) szerdán este. Az újonnan szerződött tagok közül Rajna Micit, a Broadway táncspárt, a nagyszerű Szovja Petrovát, Bátky Ilonkát, Várady Izsót, a kitűnő táncos komikust, Megyery Rózsit, a Royal-orfeum volt primadonnáját, Szalay Ilonkát, Komjáthy Józsefet, Perényi Mancit és Beiter Géza karmestert említjük, akik egytől-egyig a fővárosi kabaré-színpadok jeles és népszerű művészei. A közönség a Modern Kabaré új műsorában minden bizonnyal nagyszámu közönség fog gyönyörködni.

Tolvaj cseléd. Az elmúlt éjjel Joga Ferenc 18 éves cseléd betört a Gólya-utca 4. számú házba, feltörte a hóbárt s onnan egy zsák tengerit ellopott. A lopot holmit másnap a Rákóczi-utcai piacon akarta eladni. Azonban az ott szolgálatot teljesítő rendőrnek gyanus volt a fiu viselkedése s kérdezősködni kezdett a tengeri eredete felől. A fiu igen zavaros feleletet adott, majd később beismerte, hogy a tengerit lopta. Az eljárás megindult ellene.

Férfiszabó mesterek, kik segédekot foglalkoztatnak, szerdán este fél 7 órára az Ipartestület helyiségében okvetlen jelenjenek meg. Tárgy: A munkások által történt munkabeszüntetés. Soós, szakoszt. elnök.

A Hangya osztaléka. Budapestről jelentik: A Hangya ipari részvénytársaság ez évi rendes közgyűlésén 20 korona osztalék fizetését határozták el. A szelvények az intézet pénztáránál válthatók be.

Konyhakertészeti és mindenféle gazdasági szakkönyvek nagy választékban kaphatók Csáthy Ferenc m. kir. tudományegyetemi könyvkereskedésében, Piac-u. 8. szám.

Dr Szöllösy nemibétegeknek rendelését megkezde.

Husfűstölés pentosan és kifogástalanu Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Drótos tót.
Csütörtök: Drótos tót. A) bérlet.
Péntek: Arkossy Vilmos jubileuma: A cigány.
Szombat: Drótos tót. C) bérlet.
Vasárnap d. u.: Bogáti aranyasszony.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Drótos tót a Csokonai-színházban.

Teljes zenekarral bérletszűnetben eleveníti fel az igazgatóság a **Drótos tót** nagy operettet. A nagyszerű darabban a legjobb erők lépnek fel. Pfeferkorn szerepét Szigeti játsza. Fellépnek még Helvey, Kálmán, Szalma, Nádossy és Csolnakossy. Az első felvonásban Nádossy és Kálmán táncol.

Uránia műsorváltozása. Cirkusz King II. rész szerdán 5, 7 és 9 órakor. III. rész csütörtökön 5, 7 és 9. IV. rész péntek, szombat 5, 7 és 9. Utalvány érvényes. Miután a II. és III. rész csak 1-1 napig megyen, ajánlatos, hogy jegyét mindenki előre megváltsa, jegy-olívétel egész nap.

Jön! Az autókirály! Jön!
Jön! Lucifer! Jön!
Jön! Borgia Lucretia! Jön!

Hondini a bilincstörő amerikai kalandor történet 5 felvonásban és dr Caligari egy örült élettörténete 5 felvonásban kerül ma az Apolló műsorára. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

DEAC-Vasutas. A vasárnapi bajnoki mérkőzések közül a legnagyobb érdeklődés a DEAC-Vasutasok küzdelmét előzi meg. Az őszi találkozásnál a DEAC győzött 1:0 arányban. A Vasutasok, akik most a bajnoki lista utolsó helyén állanak s égető szükségük van pontokra, elkeseredetten fognak küzdeni, de a jó formában levő egyetemi csapat győzelmét nem igen fog-

ják megakadályozni. A DTE a DMTK csapatával játsszik bajnoki mérkőzést a nagyerdei pályán.

Atletika. A MOVE-Debreceni Sport Egylet, DEAC és DTE atletikai tréningjei hetfőn, szerdán és pénteken délután 5-órától, igen kedvezőtlen idő esetén másnap lesznek megtartva. A tréningeket Hadházy Dezső, Szennyei Oláh István és Bernegg József fogják vezetni, akik az atletizálni szándékozók pontos megjelenését kéri.

DEAC-tagok figyelmébe! Még egyszer és utoljára felhívom egyesületünk (rendes, rendkívüli, szenior és pártoló) tagjainak figyelmét a választmány azon határozatára, hogy azt, aki tagdíját április 20-ig ki nem fizeti, a tagnévsorból törömm fogjuk. Tagdíj befizetése és tagsági jegy kiállításra minden nap d. u. fél 2 től fél 3-ig (szerda kivételével) eszközölhető. Fülöp György, II. titkár. — A DEAC lawntennis szakosztálya f. evi április hó 7-én, pénteken délután pont 6 órakor tartja alakuló szakosztályi ülést Simonffy-u. 1-c. I. emelet a Menekültügyi Hivatal helyiségében. Kérem az érdekelteket pontos megjelenését, Mika, megb. intéző.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Butorok
nagy választékban. Hálószobák, ebédlők, plüssdiványok legcsöbben beszerezhetők Simonffy-utca 6. szám. Tejpiacczal szemben, második butorútlel.

Butorozót
szobát keres egy magános uri ember lehetőleg a Fő-térhez közel, takarítással. Cim a kiadóban.

Forgács István
művész
Bádógo s-u.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Bathyanyl-utca 22.
Telefon 1365.

Debreceni Gazdák
Bankja részvénytársaság, Kossuth-utcán mint a Budapesti Magyar Olasz Bank részvénytársaság affiliált intézete kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betétek után magas kamatot ad. Értékpapírokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Külföldi kifizetéseket és megbízásokat elfogad. — Külföldre és megszállott területre szóló átutalásokat gyorsan eszközöl. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safé deposit) páncélrekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felelnek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Eladó
sárga kocsi keresztfedéres egy lovas, fedéres ülésekkel Vár-u. 8.

A tőzsde
Magyar korona: 60.

A délelőtti magánforgalom szilárdan indult, később bécsi jelentések hatására nagyobb arányu realizálások történtek. — Irányzat ellanyhult. A valutapiacra a spekuláció nagyobb arányu véleményvásárlásokat eszközölt.

Valuták

Napoleon 3275-3290, Angol font 3815-3835, Dollár 870-893, Francia frank 7750-7875, Márka 287-297, Lira 4375-4400, Osztrák kor. 11:00-12:00 Rubel 4500-4600, Lei 628-618, Szokol 1670-635, Svájci frank 16900-17100, Korona dinár 1013-23, Lengyel marka 21-25.

Devizák

Amsterdam 320-30, Koppenhága 178:00-182:00, Krisztiania 150:00-154:00, London 3750-3800, Berlin 272:50-282:50, Milánó 4425-4475, Páris 7725-7775, Prága 1625:00-1635:00, Stockholm 220:00-260:—, Svájc 169:00-170:00, Bécs 10:75-11:75, Zágráb 252:50-262:50, Newyork 862:00-872:00, Varsó 19:75-20:75.

Zürichi zárlat

Berlin 157,50 Holland 195:00, Newyork 514, London 2257, Páris 4667, Milánó 2690, Brüsszel —, Prága 977:00, Budapest 60—, Zágráb 155:00, Bukarest —, Varsó 13, Bécs 6:75, Osztrák lebeljegyzett 7—

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2980-3025, fehérmezei 2980-3015, pestmezei 2980-3015, rozs 2080-2120, takarmány árpa 2150-2200, sörárpa 2200-300, köles 2500-2700, zab 2140-2175, tengeri 2525-575, repce 43-45, Korpa 1550-1570.

Sertésjelentés

Szabad vásári maradvány 954 sertés, és 133 süldő. Erkezett 59 sertés és 45 süldő. Eladott 101 sertés.
Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 120-140, könnyű 90-125.

Lapkihordó asszonyok
felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

Dollárt, ARANY, EZÜST
pénzt, más idegen pénzt legdrágábban vesz

Simon Bankiroda DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.
Idegen kifizetések legolcsóbban. T. 903.

KERESKEDELMI
és gyógyszerészeti dobozokat és papírzacsokot jutányosan készít
Szentpétery Miklós könyvkötő
Arany János-utca 36. szám.

REMEK MINTÁK
(Sablonok) fehérnemű és ruha hímzésekhez jutányosan csak a
ELSŐ DEBRECZENI
KÉZIMUNKA és MŰHIMZŐ
Iparvállalatnál, SZÉCHÉNYI-U. 1. SZ.

Nehéz az élet,
jó ruhába jární gondot ad, **VÉGHEZ**
olesón beszerezni tessék
menni, hol **kevéssé használt** finom
férfi ruhák állandóan kaphatók.
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben)

Tojás?
festék különböző színekben. Kiváló minőségű darabja **2 korona.**
Stern festék kereskedőnél
Debreczen Piac-u. 10. Telefon 856.
(A Bikával szemben.)

Gazdasági VAS
ÁRUK, takarékhonvák és butorvasalások, lemezédények beszerezhetőek
TELEFON: 6-20
Bakos István vas-kereskedésében, Csapó-utca 88. sz.

Dávidházy Kálmán
könyvkötéssel és dobozgyár r.-l.
DEBRECZEN, Pivészker-t. 9.
Alapított 1851.
Elsőrangu munka, jutányos árak

Molykár
ellenyári megóvásra mindenféle szörme és téli ruhákat felelősség mellett beraktároznak
Köváry és Altmann
szűsők, Piac 42. sz. Ugyanott kész árúk kaphatók.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simonffy
titkár 17.

Mindenféle ócska rongyot
bármely mennyiségben a legnagyobb árban megvesz
Steiner, Eötvös-u. 110.

LőbléH. ecetgyár.
Debreczen,
Szalkai-utca 5. sz.
Vegytiszta szesecet gyártása.

Árverési hirdetés.
A D. E. A. C. sporttelepén (Nagy-erdő, egyetemi építkezésektől balra) április 6-án, csütörtökön d. u. 3 órai kezdettel nyilvános árverésen a következő tárgyak adtnak el:
12 drb talicska,
3 „ nagy kötöző kalapács.
15 „ kis „
1 „ hidegvágó „
1217 „ sintalpszeg
91 „ sintalpfá
Debreczen, 1922 ápr. 4-én.
HALMY ENDRE, titkár.

Ócska
kovácsvasat 500, öntött vasat 700 koronáért veszek mázsánként; rész-ért és fémetr is a legmagasabb árat fizetem, nagyobb mennyiséget háztól elszállítok **STEINER, Eötvös-u. 110.**

Timároktól szarut
kilónként 80 koronáért vásárol s nagyobb mennyiséget háztól elszállít
Steiner, Eötvös-utca 110.